

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8865/ Jeanet Halsema
Onderwerp Tunnelverkenning Zuidelijke Ringweg

Leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

GRIFFIE
reg.nr. 9208.1740350
ingek. 16 OKT 2008
class. -2.0757
te beh. door: GR
kopie gez. aan:

Datum 16 OKT 2008

Bijlage(n)

Ons RO08.1663605

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij sturen wij u het rapport "Duurzaam verzonken", Tunnelvariant Zuidelijke Ringweg Groningen" toe. In dit rapport zijn de mogelijkheden verkend om de Zuidelijke Ringweg in een tunnel te leggen. Dit rapport is een aanvulling op de drie varianten uit de MIT verkenning Zuidelijke Ringweg Groningen 2e fase, die in april 2008 aan u is verzonden. Minister Eurlings heeft aangegeven in mei/juni 2009 de Planstudie te willen starten conform het advies van de commissie Elverding. Dit betekent dat in de planstudie één bestuurlijk voorkeursalternatief verder zal worden uitgewerkt.

Een tunnel is mogelijk. Dat is de belangrijkste conclusie van het onderzoek. Het meest kansrijk is een tunnel van een kilometer tussen het Julianaplein en het Europaplein. Door een tunnelvariant verdwijnt een barrière in de stedelijke structuur. Op deze plek kunnen we het Sterrenbos herstellen en de woonwijken Oosterpoort en de Linie op duurzame wijze met elkaar verbinden. Ook zorgt de tunnel voor een aanzienlijke verbetering van de luchtkwaliteit op de plaats waar nu de meeste vervuiling optreedt. Daarom vinden wij het de moeite waard de tunnelvariant mee te nemen in het vervolgproces.

We staan hier wel voor een groot dilemma. De tunnelvariant kost veel geld en een aanzienlijk deel daarvan is niet gedekt. Gelet op het tekort zou het voor de hand liggen niet met het onderzoek naar een tunnelvariant door te gaan. Echter de aanpak van de zuidelijke ringweg is de grootste ingreep in de infrastructuur van de stad voor de komende periode. Daarmee is het bepalend voor de toekomstige inrichting van de stad. Dit vraagt om een goede afweging. De financiering van de tunnelvariant moet dan ook in dat licht worden gezien.

Wat ons betreft werken we alle onderzochte varianten uit, om vervolgens met provincie en Rijk een keuze te kunnen maken voor een bestuurlijke voorkeursvariant.

De verkenning van de tunnelvariant kan in een volgende fase worden aangevuld met onderzoek naar verdere optimalisaties en kostenreducties van de tunnelvariant. Ook willen we kijken we naar mogelijkheden voor extra financieringsbronnen omdat we de

011110

1987

to find out
more about you

meerkosten van een tunnel, 400 miljoen euro, niet kunnen vrijmaken in de gemeentebegroting. Hierbij denken we onder andere aan Europese subsidies, een bijdrage van het Rijk en bijvoorbeeld mogelijkheden voor tolheffing.

In deze brief informeren we u eerst over de aanleiding van het onderzoek naar de tunnelvariant. Vervolgens gaan we in op de uitkomsten uit het onderzoek en geven we aan wat de vervolgstappen zijn.

Aanleiding onderzoek

In de MIT verkenning Zuidelijke Ringweg Groningen 2^e fase zijn drie varianten opgenomen:

Alle-richtingen variant

In deze variant zijn er geen veranderingen in de verkeersstructuur, maar kruisen alle bewegingen elkaar op het Julianaplein ongelijkvloers.

Parallelstructuur variant

Hierbij wordt een parallelstructuur gelegd naast de bestaande weg. Het doorgaande verkeer wordt op deze manier gescheiden van het lokale verkeer. Bij deze variant zijn er een beperkt aantal uitwisselpunten tussen hoofd- en parallelstructuur.

Weg-op-palen variant

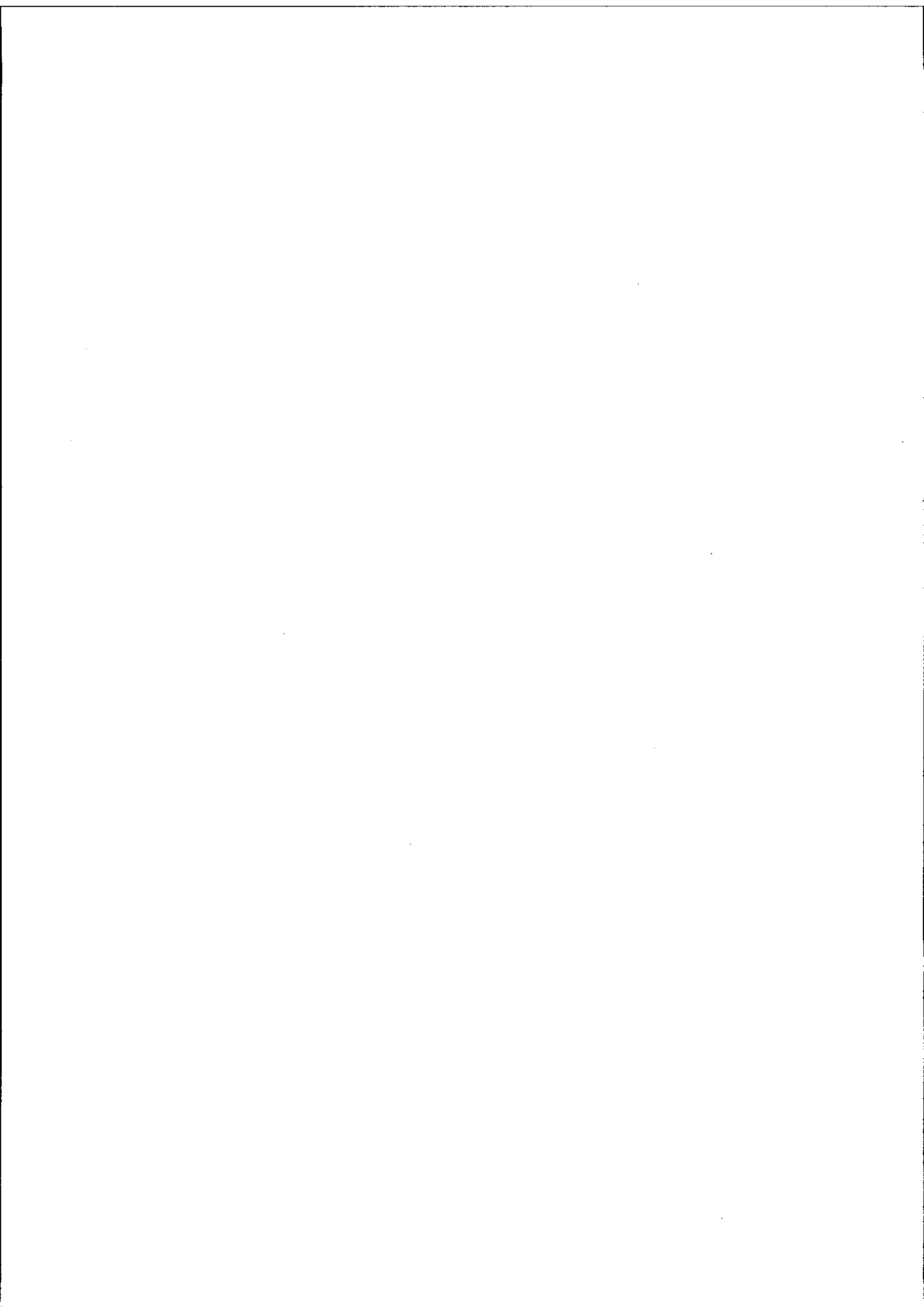
Deze variant is een doorontwikkende variant van de parallelstructuur variant. De hoofdstructuur (doorgaand verkeer) wordt op palen gezet en de parallelstructuur (locaal verkeer) zoveel mogelijk eronder.

De aanpak van de Zuidelijke Ringweg heeft een grote impact op de stad. Gelet op de positie van de Zuidelijke Ringweg in de stad is de stedelijke inpassing, de leefbaarheid en een duurzame oplossing voor ons zeer belangrijk. Uit een quick scan bleek dat een tunnel een serieuze optie is. Daarom hebben wij opdracht gegeven de mogelijkheden voor een tunnel nader te onderzoeken om te bepalen of de ondertunneling van (delen van) de Zuidelijke Ringweg realistisch is. De tunnelvariant kan dan nog in planstudie worden meegenomen.

Op 16 april 2008 hebben wij u door middel van een presentatie geïnformeerd over de Zuidelijke Ringweg en hebben wij aangekondigd de tunnel verder te willen verkennen. Het resultaat van deze verkenning is het rapport 'Duurzaam verzonken'.

Inhoud 'Duurzaam verzonken'

Het doel van het onderzoek was om de tunnelvariant op hetzelfde niveau uit te werken als de overige varianten die in de Verkenning Zuidelijke Ringweg Groningen 2^e fase zijn gepresenteerd. Daarbij is in beeld gebracht of een tunnel technisch mogelijk is, welke meerwaarde een tunnel biedt en wordt een onderbouwd beeld van de kosten geven.

Er is onderzocht of het verkeersconcept 'parallelstructuur' volledig ondertunneld kan worden aangelegd. Daarbij is rekening gehouden met de huidige wet- en regelgeving op het gebied van tunnelveiligheid. Hierin staat onder andere dat aansluitingen van wegen inclusief op- en afritten niet in tunnels mogen liggen.

Om een antwoord te geven op de gestelde vragen is gekozen voor een interactief proces met workshops, waaraan deskundigen van gemeente, provincie en Rijk hebben deelgenomen. Daarbij is een zo breed mogelijk scala aan expertise betrokken. Verkeerskundigen, stedenbouwkundigen/landschapsarchitecten, civiel technici, tunnelexperts en milieukundigen hebben zich gezamenlijk over de tunnel gebogen.

Conclusie

De belangrijkste conclusie van het rapport is dat een tunnel tussen het Julianaplein en het Europaplein het meest kansrijk is. Een tunnel over de volle lengte van het tracé (van Stadspark tot Euvelgunnetracé) is mogelijk, maar heeft grote impact op de verkeersstructuur van de stad Groningen en op het stadspark. Daarnaast biedt een tunnel over de volle lengte een geringe meerwaarde op grote delen van het tracé. Een middellange tunnel tussen Noord Willemskanaal en Europaweg is technisch niet mogelijk aangezien het Julianaplein en het Vrijheidsplein op korte afstand van elkaar liggen. Omdat de Zuidelijke Ringweg diep onder het Noord-Willemskanaal door moet, is deze niet op tijd boven voor de aansluiting op de Westelijke Ringweg.

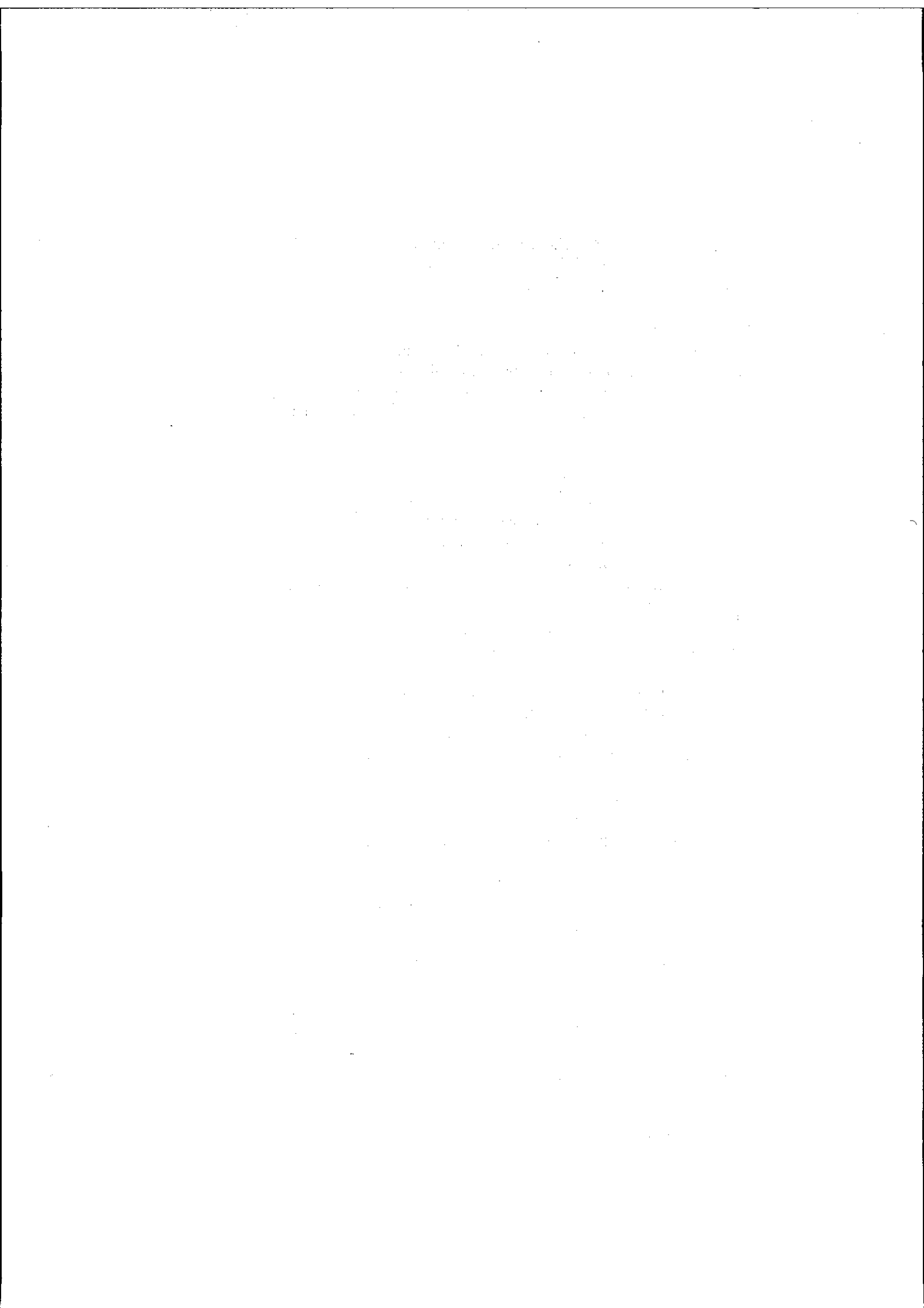
In het rapport wordt geconcludeerd dat een tunnel tussen het Julianaplein en het Europaplein met een aansluiting Hereweg op de parallelstructuur een grote meerwaarde voor de stad biedt. Deze tunnel betekent vooral een grote toename van de leefbaarheid in de omgeving van de Zuidelijke Ringweg. De Zuidelijke Ringweg is momenteel de grootste bron van lucht- en geluidsvervuiling in de stad. Het ondertunnelen van deze weg levert een belangrijke bijdrage aan het bestrijden van deze vervuiling. Daarnaast verdwijnt ook de barrièrewerking van de ringweg, waardoor de kwaliteit van de openbare ruimte en daarmee de leefbaarheid een grote impuls krijgt.

Ook biedt de ondertunneling goede kansen voor ruimtelijke, stedenbouwkundige en landschappelijke ontwikkelingen. De tunnel biedt ruimte voor groen, landschap, het herstellen van historische structuren (zoals het Sterrebos) en voor de verbinding tussen wijken, buurten en burens.

Een tunnel biedt een gelijkwaardig verkeersoplossend vermogen ten opzichte van de andere varianten in de MIT verkenning. Bij de tunnelvariant is minder maatschappelijke weerstand te verwachten dan een bovengrondse variant. Dit betekent dat het planproces waarschijnlijk voorspoediger kan verlopen, zodat hiermee tijdswinst kan worden bereikt.

Kosten en financiering

In de onderstaande tabel zijn de investeringskosten en de beheer en onderhoudskosten van de vier verschillende varianten in beeld gebracht. De investeringskosten van een

tunnel tussen Julianaplein en Europaplein worden geschat op 1.025 miljoen euro. De beheer- en onderhoudskosten voor de totale levensduur van de weg worden geschat op 180 miljoen euro. Met diverse deskundigen is naar de raming gekeken en de aannames zijn als reëel beoordeeld.

	Alle-richtingen-variant	Parallelstructuur-variant	Weg-op-palen-variant Faseringsvarianten 1vs2	Tunnel-variant
Investeringskosten (prijspeil 2006)	€ 584 mln	€ 557 mln	€ 625/646 mln	€ 1.025 mln
Beheer- en onderhoudskosten	€ 41 mln	€ 39 mln	€ 43/45 mln	€ 180 mln

Voor de Zuidelijke Ringweg is vanuit het RSP 625 miljoen euro beschikbaar. Aangezien er meer projecten onder het RSP staan dan dat er middelen beschikbaar zijn, is in het convenant een inspanningsverplichting vastgelegd om de investering voor de Zuidelijke Ringweg terug te brengen naar 575 miljoen euro.

Er resteert een financieringsopgave van circa 400 miljoen euro. Volgens de regels van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat kunnen alleen alternatieven, waar financiële dekking voor is vastgelegd, verder worden uitgewerkt in de planstudie. In de komende periode willen we daarom kijken naar mogelijke optimalisaties van de tunnel (kostenreductie) en zoeken naar extra financieringsmogelijkheden.

Vervolg

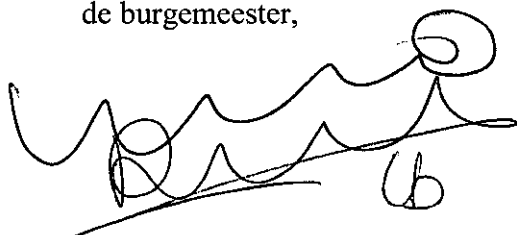
Wij willen de tunnelvariant meenemen in het vervolgproces. Op korte termijn gaan we hierover praten met Rijk en provincie.

Minister Eurlings heeft aangegeven in mei/juni 2009 de Planstudie te willen starten conform het advies van de commissie Elverding. Dit betekent dat in de planstudie één bestuurlijk voorkeursalternatief verder zal worden uitgewerkt. Over de weg naar dit bestuurlijke voorkeursalternatief zijn met provincie en Rijk tot nu toe globale afspraken gemaakt. Hierover zullen wij u, als er meer duidelijkheid is, nader informeren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

